

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3192/2019
21.01.2021. године
Београд

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина, Марине Милановић, Данијеле Николић и Катарине Манојловић Андрић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Весна Мрдовић, адвокат из ..., ..., против тужене Републике Србије, Министарства унутрашњих послова, коју заступа Државно правобранилаштво са седиштем у Београду, ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 780/19 од 20.03.2019. године, у седници одржаној 21.01.2021. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 780/19 од 20.03.2019. године, као изузетно дозвољеној.

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 780/19 од 20.03.2019. године и пресуда Првог основног суда у Београду П1 50/17 од 28.11.2018. године и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 50/17 од 28.11.2018. године, ставом првим изреке, одбијен је, као неоснован приговор стварне ненадлежности Првог основног суда у Београду. Ставом другим изреке, одбијен је, као неоснован захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужена да му исплати на име накнаде штете на име заостале разлике плате до двоструког износа плате за период од 01.12.2013. године закључно са 31.10.2016. године, укупно 2.469.636,50 динара, са каматом на сваки доспели месечни појединачни износ ближе наведен у овом ставу изреке. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка. Ставом четвртим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 780/19 од 20.03.2019. године, одбијена је, као неоснована жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда у ставу другом, трећем и четвртном изреке.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију, на основу члана 404. Закона о парничном поступку, због погрешне примене материјалног права.

Одлучујући о дозвољености ревизије, на основу члана 404. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр.72/11, 18/20), Врховни касациони суд је утврдио да је ревизија тужиоца изузетно дозвољена, имајући у виду ревизијске наводе да је погрешном применом материјалног права одлучено о тужбеном захтеву супротно важећој судској пракси у истој или битно сличној чињенично правној ситуацији.

Са напред наведених разлога, на основу члана 404. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је 09.06.2008. године засновао радни однос на одређено време код тужене, у својству приправника, на радном месту – послови ... у Одељењу за ..., са утврђеним укупним коефицијентом плате 23,98. Тужилац је након тога наставио да ради код тужене на неодређено време и решењем тужене од 09.04.2009. године био је распоређен са 10.03.2009. године на радно место – послови ... (ОСЛ) у Одељењу за ... у Служби за ... и стекао је звање млађи полицијски наредник. Решењем тужене од 10.03.2009. године, тужиоцу је био утврђен укупан коефицијент плате 26,75. Тужилац је решењем тужене од 22.06.2011. године био распоређен на радно место – послови ... у Одсеку за .../Одељењу за ...Служби за .../Управи ... и био му је утврђен коефицијент плате 30,58. Решењем тужене од 27.05.2013. године тужилац је био распоређен на радно место – послови ... у Одсеку за .../Одељењу за .../Служби за .../Управи ..., као и да му се исплата плате врши по укупном коефицијенту 2,315. Решењем тужене од 07.11.2013. године тужилац је трајно премештен на радно место - послови ..., Одсеку за .../Одељењу за .../Служби за .../Управи ..., као и да му се врши исплата плате са коефицијентом 2,626. Тужилац тражи да се обавезе тужена да му за период од децембра 2013. године закључно са октобром 2016. године на име мање исплаћене плате исплати 2.469.636,15 динара.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су одбили, као неоснован захтев тужиоца, јер су сматрали да тужилац пре ступања на рад у организацију јединице тужене надлежној за откривање ратних злочина није био радно ангажован у другој организационој јединици тужене, те да стога нема право на исплату увећане плате у висини одређене чланом 2. ставом 2. Уредбе, јер није остваривао право на плату чији двоструки износ представља највиши износ плате који у смислу права из члана 17. став 1. Закона о организацији и надлежности државних органа у поступку за ратне злочине, може да остварује на пословима које је обављао у Служби за откривање ратних злочина.

По оцени Врховног касационог суда основано се ревизијом указује на погрешну примену материјалног права.

Законом о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, корупције и других посебно тешких кривичних дела („Службени гласник РС“, бр.42/02, 32/13), прописано је да се овај закон примењује ради откривања кривичног гоњења и суђења за кривична дела која су прецизно одређена чланом 2. овог закона, а да се ради обављања полицијских послова у вези са кривичним делима из наведеног члана (члана 2. закона), у оквиру министарства

надлежног за унутрашње послове, образује Служба за сузбијање организованог криминала (члан 10. закона). Према члану 18. ставу 1. истог закона, лица која обављају послове и задатке у државним органима, Посебним организационим јединицама из овог закона, имају право на плату која не може бити већа од двоструког износа плате коју би остварила лица запослена на одговарајућим пословима и задацима у Тужилаштву за организовани криминал, Вишем суду у Београду, Апелационом суду у Београду, Министарству надлежном за унутрашње послове и Окружном затвору у Београду и да плате лица из става 1. овог члана уређује Влада.

Чланом 11. Закона о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, тероризма и корупције („Службени гласник РС“, бр.94/16, 87/18), прописано је да лица која обављају послове и задатке у државним органима из члана 4. овог закона (лица запослена у Тужилаштву за организовани криминал, Министарству унутрашњих послова, Организационој јединици надлежној за сузбијање организованог криминала, Посебном одељењу Вишег суда у Београду за организовани криминал, Посебном одељењу Апелационог суда у Београду за организовани криминал и Посебној притворској јединици Окружног затвора у Београду) имају право на плату која не може бити већа од двоструког износа плате коју би остварила лица запослена на одговарајућим пословима и задацима у Тужилаштву за организовани криминал, Вишем суду у Београду, Апелационом суду у Београду, министарству надлежном за унутрашње послове и Окружном затвору у Београду.

На основу овлашћења из напред цитираних одредаба закона, Влада Републике Србије је Уредбом о платама лица која врше функцију и обављају послове у Тужилаштву за ратне злочине и посебним организационим јединицама државних органа у поступку за ратне злочине („Службени гласник РС“, бр.97/03, 67/05) и Уредбом о платама лица која обављају послове у посебним организационим јединицама државних органа надлежних за сузбијање организованог криминала („Службени гласник РС“, бр.14/03, 114/14), уредила плате лица која обављају послове и задатке у Одељењима за сузбијање организованог криминала и ратних злочина у Министарству унутрашњих послова, Већу за ратне злочине, Посебном одељењу Окружног суда у Београду, Посебном одељењу Апелационог суда у Београду и Посебној притворској јединици Окружног затвора у Београду, којим је у члану 2. одредила да се плата лица која раде у наведеним организационим јединицама државних органа обрачунава и исплаћује у двоструком износу плате коју су остварили на пословима са којих су ступили на рад у организационе јединице из члана 1. уредбе. Приликом обрачунавања двоструког износа плата, применом члана 3. став 5. и 6. уредбе, не узимају се у обзир додаци на плту утврђени законом, који се обрачунавају у складу са законом, другим прописима и колективним уговором.

Када се пође од цитираних одредби закона и уредби и правног става Грађанског одељења Врховног касационог суда заузетог на седницама одржаним 21.05.2019. године и 13.10.2020. године, то следи да лица, запослени који први пут заснивају радни однос у Служби за борбу против организованог криминала и Служби за откривање ратних злочина која нигде нису била радно ангажована, већ им је ово прво запослење, имају право на двоструки износ плате, при чему би суд требао да има у виду плату упоредног радника који ради на истим пословима и задацима на којима ради то лице, па би запослени имао право на двоструки износ плате у односу на плату упоредног радника, уз ограничење из члана 18. став 1. Закона о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, корупције и других посебно

тешких кривичних дела. На овакав закључак упућује и члан 60. став 4. Устава Републике Србије, којим је прописано да свако има право на правичну накнаду за рад и да се нико тог права не може одрећи, што подразумева једнаку зараду за исти рад или рад исте вредности који запослени остварује код послодавца. Под радом једнаке вредности подразумева се рад за који се захтева исти степен стручне спреме односно образовања, знања и способности у коме је остварен једнак радни допринос уз једнаку одговорност (члан 104. ст. 2. и 3. Закона о раду). У супротном, лица која су први пут засновала радни однос у наведеним службама била би дискриминисана у односу на друга лица која су била запослена у МУП-у односно другим државним органима, јер не би могли да остваре право на увећање плате у складу са цитираним одредаба закона и уредбе.

Са напред наведених разлога тужилац, супротно закључку нижестепених судова има право на двоструки износ плате, па с обзиром да нижестепени судови, због погрешне примене материјалног права нису ценили правилност обрачуна и висину тражене накнаде на име мање исплаћене плате, то је чињенично стање остало непотпуно утврђено, због чега су укинуте нижестепене пресуде и предмет враћен првостепеном суду на поновно суђење.

У поновном поступку првостепени суд ће утврдити чињенично стање имајући у виду примедбе из овог решења, а потом донети правилну и закониту одлуку.

Укинута је и одлука о трошковима поступка, с обзиром да иста зависи од одлуке о главној ствари.

Врховни касациони суд је на основу члана 416. став 2. ЗПП одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Слађана Накић Момировић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић